

REPUBLIKA HRVATSKA
Sisačko-moslavačka županija
Osnovna škola Katarina Zrinska Međenčani
Međenčani 8A, 44 430 Hrvatska Kostajnica

POSEBAN PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA I

NAOBRAZBE

PRI OSNOVNOJ ŠKOLI KATARINA ZRINSKA MEĐENČANI
za pedagošku godinu 2022./2023.

150 sati

Međenčani, listopad 2022.

Temeljem čl. 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, a u svezi sa čl. 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i čl. 10. i 58. Statuta Škole, Školski odbor Osnovne škole Katarina Zrinska Mečenčani na sjednici od 5. listopada 2022. godine na prijedlog ravnateljice škole donosi

POSEBAN PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA I NAOBRAZBE

pri Osnovnoj školi Katarina Zrinska Mečenčani za ped. god. 2022./2023.

KLASA: 003-06/22-01/01

URBROJ: 2176-83-01-22-35

Ravnateljica Škole:
Svetlana Tufeković, prof.

Predsjednik Školskog odbora:
Stipo Šapina

SADRŽAJ:

1.	UVOD.....	3
1. 1	Ciljevi i zadaće programa.....	3
1.1.1	Ciljevi.....	3
1.1.2	Zadaće.....	4
2.	USTROJSTVO PROGRAMA.....	5
2. 1	Organizacija radnog vremena predškole i organizacija skupine predškolskog programa u objektu.....	5
2. 2	Godišnje zaduženje sati odgojno-obrazovnog zaposlenika	6
2. 3	Sadržaj rada.....	7
2. 3. 1	Sadržaji za provođenje i unapređivanje odgojno-obrazovnog rada.....	7
2. 3. 2	Metode i oblici rada.....	10
2. 3. 3	Kalendar događanja i prikaz sadržaja tematskog planiranja.....	11
3.	MATERIJALNI UVJETI.....	13
4.	ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD.....	13
4. 1	Cilj.....	13
4. 2	Bitne zadaće u radu s djecom.....	13
4. 3	Primarne razvojne zadaće.....	15
4. 4	Aktivnosti i zadaće voditelja programa.....	17
4. 5	Posebne razvojne zadaće.....	18
5.	NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE.....	19
5. 1	Zadaci.....	19
6.	NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA.....	21
7.	SURADNJA S RODITELJIMA.....	21
8.	SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA.....	22
9.	VREDNOVANJE PROGRAMA.....	23
10.	FINANCIRANJE PROGRAMA.....	24
11.	ZAKLJUČAK.....	24
12.	PRILOG.....	26
13.	LITERATURA.....	33

1 UVOD

Temeljem Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja (N.N. 63/08) i Programskog usmjerenja za rad s predškolskom djecom (Ministarstvo prosvjete i športa RH 1991.) pri Osnovnoj školi Katarina Zrinska Mečenčani ponudit ćemo program predškole. Program je namijenjen djeci u godini prije polaska u osnovnu školu, koja nisu obuhvaćena redovitim programom predškolskog odgoja u dječjem vrtiću.

Program će se ostvarivati u popodnevnim satima (od 13.00 do 16.00 sati) u prostorima Osnovne škole Katarina Zrinska Mečenčani u dnevnom trajanju od 3 sata (zbog jednostavnosti dolaska djece koja se nalaze na području Općine Donji Kukuzari te su više kilometara udaljena od samoga mjesta). U radu će se koristiti postojeća oprema.

S obzirom da se ne može organizirati prijevoz djece do osnovne škole program predškole trajat će 150 sati sukladno čl. 18. Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe, a provoditi će se u razdoblju od 13. ožujka 2022. godine do 29. svibnja 2023. godine.

Kako Osnovna škola Katarina Zrinska Mečenčani radi na privremenim lokacijama u osnovnoj i srednjoj školi u Hrvatskoj Kostajnici te ukoliko do vremena provedbe programa predškole ne bude u svojoj zgradbi u Mečenčanima, program će se ostvariti u suradnji s Dječjim vrtićem Krijesnica u Hrvatskoj Kostajnici odnosno u njihovom prostoru.

Interes za pohađanje programa predškole iskazali su i roditelji s područja Općine Majur te ukoliko se Općina Donji Kukuzari i Općina Majur usuglase oko načina financiranja u program predškole uključit će se i djeca s navedenog područja.

1. 1 Ciljevi i zadaće programa

1.1.1 Ciljevi

Cilj programa predškole je rad s djecom koncipirati tako da se s obzirom na psihofizičke osobine predškolaca stvore najpovoljniji uvjeti u različitim razvojnim područjima (tjelesnom, emocionalnom, socijalnom i intelektualnom) koji će doprinijeti sazrijevanju i razvoju djeteta kao cjelovite i dinamične osobnosti koja je u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem.

On treba pomoći djeci da aktivnim putem stječu znanje, te na taj način uspostave temelje za učenje tijekom života.

Program razvija djetetovo samopouzdanje, osjećaj vlastitih sposobnosti i pozitivan odnos prema ljudima, stvarima i spoznajama.

Svako dijete se promatra kao jedinstvena osoba s individualnim razlikama u sposobnostima i interesima, te se uvažavaju različite razine sposobnosti i razvoja.

1.1. 2 Zadaće

Zadaće u odnosu na dijete

- zadovoljavajuće djetetovih aktualnih razvojnih potreba i poticanje svih aspekata razvoja
- utjecati na djetetovu osobnost u smislu jačanja pozitivne i realne slike o sebi
- omogućavanje stjecanja iskustva o međusobnim različitostima, te upućivanje na osnovne moralne vrednote kulture i tradicije kojoj dijete pripada
- obogatiti socijalno iskustvo djeteta, razviti specifične oblike socijalnog ponašanja te razvojne vještine koje se povezuju s pojmom zrelost djeteta pred polazak u školu
- svakodnevnim tjelesnim vježbanjem jačati opću psihofizičku kondiciju, poticati pravilan rast i razvoj djeteta te razvijati koordinaciju oka i ruke i finu motoriku prstiju,
- održavati vezu predškole s roditeljskim domom,
- poticati kod djece osjećaj sigurnosti i samostalnosti,
- uključivati djecu u različite igre, poticati djecu na usvajanje određenih normi ponašanja,
- razvijati humane odnose među spolovima i poticati djecu da kroz igru jedni drugima pomažu,
- utjecati na uočavanje pojedinih osobina predmeta i pojava te njihovih međusobnih odnosa, sličnosti i razlika,
- poticati sposobnost uočavanja značaja vrijednosti ljudskog rada i njegove raznolikosti,
- upoznati ljude različitih zanimanja i posjećivati različite ustanove,
- osposobiti djecu za korištenje različitih alata, pribora i materijala,
- podržavati i produbljivati dječju radoznalost za otkrivanje biljnog i životinjskog svijeta,
- poticati zapažanje vremenskih promjena u okolini,
- poticati djecu da prirodu upoznaju svim osjetilima (vid, sluh, opip, njuh),

- upoznati djecu sa sadržajima iz područja narodnog stvaralaštva kraja u kojem žive
- omogućiti usvajanje osnovnih znanja o pravilima ponašanja u prometu,
- poticati obogaćivanje rječnika korištenjem literarnih djela primjerenih djeci predškolskog uzrasta,
- poticati djecu na govorno izražavanje svojih potreba, misli i osjećaja,
- razvijati interes za glazbeno izražavanje,
- poticati djecu na pjevanje i slušanje glazbe te izvođenje jednostavnijih ritmičkih igara,
- omogućiti djeci svakodnevno korištenje likovnih materijala za crtanje, slikanje i plastično-prostorno oblikovanje (igre glinamolom, plastelinom, fimo masom, tehnike kaširanja)
- približiti djeci različita područja umjetničkog izražavanja (literarna, glazbena, scenska, filmska),

Zadaće u odnosu na odgojitelje i druge djelatnike

- pravovremena i adekvatna priprema za prijem djece i roditelja
- prilagodba utvrđenog programa razvojnim sposobnostima i individualnim potrebama djece
- vremensko dimenzioniranje programa
- kontinuirano praćenje postignuća i napretka djece

Zadaće u odnosu na roditelje:

- informiranje roditelja o ostvarivanju programa predškole i napretku djece
- edukativno savjetodavni rad s roditeljima usmjeren na pojedine aspekte odgoja djece u obitelji
- jačanje roditeljske djelotvornosti u adekvatnoj pripremi za djeteta za školu.

2 USTROJSTVO PROGRAMA

2. 1. Organizacija radnog vremena predškole i organizacija skupine predškolskog programa u objektu

Kvalitetno i uspješno ustrojstvo prihvata skupine djece (u skladu s ritmom djeteta) i dalje je usko vezano uz uspješnost djelovanja na razvoj dimenzija koje pogoduju stvaranju poticajne sredine za rast i razvoj svakog djeteta.

Zajedničkim promišljanjem s ciljem osiguravanja mogućnosti prihvata što većeg broja djece predškolskog uzrasta (što je i cilj nacionalnog programa), ali i zadovoljavajući potrebu roditelja za uključivanje djece u program predškole, organizirat ćemo jednu predškolsku skupinu na način da će djeca pohađati program svaki dan u jutarnjim satima od 13,00 do 16,00 sati. Program predškole odvijat će se u prostoru Osnovne škole Katarina Zrinska Mečenčani u jednoj odgojnoj skupini.

U pedagošku 2022./2023. godinu očekujemo da će se upisati 5 djece u dobi od 5,5 godina do polaska u osnovnu školu.

ODGOJNA SKUPINA	DOB DJECE	BROJ DJECE U SKUPINI	VRIJEME ODRŽAVANJA	TRAJANJE SATI	UKUPNO SATI GODIŠNJE
Predškolska	5,5. - 6,5. g.	5	13.3. - 29.5.	3	150

TABLICA 1. *Struktura i organizacija rada odgojne skupine*

IME I PREZIME DJELATNIKA	ZANIMANJE I STRUČNA SPREMA
-	odgojitelj/ica predškolske djece VŠS ili magistar primarne edukacije VSS

TABLICA 2. *Voditelj programa*

Promišljenim oblikovanjem prostora, pravom korištenja svih prostora objekta, osmišljenih na način da zadovolje potrebu djeteta za igrom, odgojem i učenjem stvarat ćemo i dalje sve uvjete neophodne za proces igre, odgoja i učenja djece upisane u program predškole.

2. 2 Godišnje zaduženje sati odgojno-obrazovnog zaposlenika

Pedagoška godina 2021./2022. za program predškole započet će 13. ožujka 2023. g., a završit će 29. svibnja 2023. g. Postavljena organizacija radnog vremena u potpunom je suglasju s potrebama roditelja i djece, korisnika programa predškole koji će se odvijati u Osnovnoj školi Katarina Zrinska Mečenčani.

**ZA PEDAGOŠKU GODINU 2022./2023. STRUKTURA SATI
ODGOJNO-OBRAZOVNOG ZAPOSLENIKA**

MJESEC	BROJ DANA	SUBOTE	NEDJELJE	PRAZNICI	RADNI DANI	NEPOSR. RAD h.
3./2022.	15	2	2	0	15	45
4./2021	19	5	5	1	15	45
5./2021	21	3	4	1	20	60
UKUPNO	55	10	11	2	50	150

Tjedno:

1. neposredni rad sa djecom u skupini iznosi 15 sati

Dnevno:

1. neposredni rad iznosi 3 sata

2. 3 Sadržaj rada

Ovu pedagošku godinu u program predškole planira se upisati 10 djece od 5,5 do 6,5 godina u jednu odgojnu skupinu. Velika pažnja posvetit će se činiteljima koji su bitni za period prilagodbe za svu upisanu djecu. Budući da se po prvi put uključuju u predškolski program bitno je u što kraćem vremenu uspostaviti socio-emocionalnu vezu između odgojitelja i svakog pojedinog djeteta. S tim u vezi nastojat će se putem otvorene komunikacije sa roditeljima upoznati roditelje s organizacijom rada predškole i kućnim redom te isto tako tražiti od njih informacije o njihovim očekivanjima od programa predškole, sposobnostima, potrebama njihove djece i na osnovu toga stvoriti ciljeve učenja za svako pojedino dijete.

2.3.1. Sadržaji za provođenje i unapređivanje odgojno-obrazovnog rada

- a) Uvid u aktivnosti djeteta u periodu prilagodbe / nositelji i suradnici:
odgojitelj - stručni radnik**

- evaluacija skupnog ozračja
- praćenje utjecaja različitih poticaja na ponašanje djeteta
- prćenje sadržaja izražavanja i komunikacije među djecom
- praćenje zadovoljavanja dječjih potreba
- evaluacija napredovanja razvoja djece po razvojnim područjima

**b) Aktivnosti djece nakon perioda prilagodbe u odgojno-obrazovnom radu
/nositelji i suradnici: odgojitelj - stručni radnik**

- stvaranje navika održavanja osobne higijene
- briga za uredno održavanje prostora u kojem se boravi
- samostalno odijevanje i obuvanje
- uočavanje važnosti urednog izgleda
- uredno odlaganje odjeće i obuće
- provođenje različitih vježbi za razvoj pojedinih mišićnih skupina
- poticanje na pravilno držanje tijela
- uvježbavanje i usavršavanje prirodnih oblika kretanja korištenja različitih tjelesnih aktivnosti,
 - hodanje, trčanje preskoci
 - poskoci, preskoci i skokovi
 - bacanje, hvatanje, gađanje
 - puzanje, provlačenje, penjanje
 - dizanje i nošenje
 - vučenje, potiskivanje
 - kotrljanje i kolutanje
 - elementarne igre
- primjena različitih aktivnosti koje zahtijevaju finu motoriku ruku
- boravak na zraku u svim vremenskim uvjetima
- razvijati kod djece osjećaj sigurnosti i povjerenja
- pokazati djetetu da je voljeno i dobro prihvaćeno u svojoj sredini
- organiziranje igara u koje se djeca rado uključuju
- postupno navikavanje djece da poštuju pravila igre
- poticanje i podržavanje međusobnog pomaganja djece u igri

- razgovor o sebi (ime, prezime, dob, adresa i sl.), izražavanje svojih misli i potreba
- razgovor o članovima svoje obitelji, o njihovom životu i radu,
 - formirati pojam „ja“, razlikovati sebe od ostalih
- promatranjem, praktičnom provjerom i zaključivanjem stjecati elementarna znanja o zakonitosti u prirodi,
- grupiranje i imenovanje predmeta, te uočavanje sličnosti i razlika,
- utvrđivanje i uspoređivanje prostornih, količinskih i vremenskih odnosa,
- razvijanje pozitivnog odnosa prema ljudima i poštivanje prema ljudskom radu,
- upoznavanje s radom ljudi, posjeti različitim ustanovama u okolini i razgovori s ljudima različitog zanimanja,
- kroz igru uključivati djecu u razne aktivnosti te im omogućiti da se raduju rezultatima rada,
- osposobiti djecu da u opasnim situacijama pomognu sebi i drugima
- naučiti djecu da pravilno rukuju alatima i pomagalima
- upoznati prirodu svoje bliže okoline i stvarati pozitivan odnos prema prirodi te upoznati biljne zajednice u svojoj okolini,
- upoznati životinjski svijet našeg kraja,
- upoznati osnovne klimatske uvjete i vremenske promjene u okolini
- boraviti s djecom što više na zraku, u prirodi te ih poticati da prirodu upoznaju i osjete svojim osjetilima,
- upoznavanje djece s kulturnom baštinom i narodnim običajima kraja u kojem žive,
- upućivanje djece u pravilno ponašanje u prometu, poštivanje prometnih znakova i primjeniti stečeno znanje u konkretnim situacijama (raskrižje, kretanje ulicom i sl.)
- upoznati prometna sredstva (na kopnu, vodi i zraku)
- razvijati i vježbati sposobnost korištenja govora, zvučnih i vizualnih signala
- upoznati literarna, scenska i filmska djela primjerena dječoj dobi
- utjecati na pravilno izražavanje djece,
- uvježbavanje usmenog opisivanja događaja i interpretacija različitih tekstova (pjesmice, brojalice, priče)
- posebnu pažnju posvetiti djeci s govornim teškoćama,
- omogućiti djeci svakodnevno slušanje glazbe,
- poticati djecu da pjevaju uz pomoć odgojitelja i samostalno,
- uočavanje promjena tempa i dinamike,

- slušanje narodne glazbe kraja u kojem djeca žive,
- različitim glazbenim igrami poticati djecu da se kreću u ritmu glazbe,
- korištenje različitih likovnih sredstava i materijala,
- upoznavanje boja, prepoznavanje i imenovanje,
- likovni radovi na temelju sjećanja,
- slobodno likovno izražavanje djece,

c) Razvijanje ekološke osjetljivosti/nositelji i suradnici: odgojitelj - roditelji

- poticati i razvijati radoznalost kod djeteta
- omogućiti djetetu što više doživljaja prirode svim senzornim putovima
- stjecanje znanja o svemu što dijete okružuje
- razvijanje osjećaja smopouzdanja, komponentnosti i odgovornosti za događaje u okolišu
- razvijati poželjne navike i ponašanja
- razvijati kulturno-higijenske navike djece i samostalnost u brizi za sebe i svoj prostor za igru
- poticati praktične aktivnosti vezane za zdravlje djeteta, higijenu prostora igre, boravak na zraku

d) Indifikacija djece s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju te integracija djece s razvojnim poteškoćama / nositelji i suradnici: odgojitelj, stručni radnik, roditelj

- ostvarivanje primjerenih poticaja u predškoli (razni materijali, didaktička sredstva)
- pomoći roditeljima u prevladavanju teškoća kod djeteta
- individualni kontakti s roditeljima djece s posebnim potrebama u cilju savjetovanja i njihovog aktivnog uključivanja

2. 3. 2. Metode i oblici rada

Program je objedinjen tako da se učenje djece u svim razvojnim područjima prvenstveno odvija putem igre, tema i projekata, koje odgojitelj planira i koji odražavaju dječje potrebe, interes i prijedloge. Odgojitelj obogaćuje dječje iskustvo proširujući ideje

djece, odgovarajući na njihova pitanja, uključujući ih u razgovor i potičući ih na razmišljanje.

Aktivnosti kroz igru i učenje osiguravaju djeci mogućnosti planiranja, crtanja i raspravljanja o onome što rade, korištenje knjiga i drugih materijala iz kojih će dobiti potrebne informacije, suradnje s drugom djecom i učenje kroz činjenice u osmišljenom kontekstu.

Veći dio svog vremena za planiranje odgojitelj koristi za pripremu okružja kako bi djeca mogla usvajati spoznaje aktivnom suradnjom jednih s drugima i suradnjom s odraslima, te uz pomoć različitih didaktičkih materijala.

Odgojitelj ohrabruje djecu i pomaže djetetu da shvati kako će unaprijediti svoj rad. Analizira potrebe, mogućnosti i interes svakog djeteta i na osnovi njih planira daljnji rad.

Djeci je omogućeno da se igraju pojedinačno i u manjim skupinama, te da rade na temama i projektima koje su sama odabrala. Aktivnosti se često mijenjaju tako da djeca mogu usvajati nove vještine.

Djeca i odgojitelj zajedno biraju i razvijaju teme i projekte. Planiraju se česti izleti i posjeti. Svakodnevno se uči od drugih kroz razgovor, tijekom igre ili rada.

Materijal za aktivnosti i učenje su konkretni, stvarni i važni za djecu (konkretni predmeti, didaktički materijali, radni listovi i sl.). Predmeti kojima djeca mogu rukovati i eksperimentirati lako su dostupni (npr. kocke, karte, didaktičke igračke, alat za rad, materijal za likovne aktivnosti kao što su boje, glina i sl.)

Osigurana je raznolikost mjesta za rad i prostora koji se prilagodljivo koriste (stalni i povremeni kutići, unutarnji i vanjski prostor itd.).

2. 3. 3. Kalendar događanja i prikaz sadržaja tematskog planiranja:

VRIJEME	DOGAĐANJE	SADRŽAJI
ožujak	<ul style="list-style-type: none">• 21. ožujka – Prvi dan proljeća• 22. ožujka – Svjetski dan voda	<ul style="list-style-type: none">- promjene u prirodi (vjesnici proljeća, ptice selice...)- likovne aktivnosti – vjesnici proljeća- uređenje prostora u proljetnom duhu- aktivnosti na temu voda- šetnja, promatranje potoka

	<ul style="list-style-type: none"> • 27. ožujka - Svjetski dan kazališta 	- proljetni dječji igrokazi
travanj	<ul style="list-style-type: none"> • 2. travnja – Međunarodni dan dječje knjige • 7. travnja – Svjetski dan zdravlja • 9. travnja – Uskrs • 22. travnja – Dan planeta Zemlje 	<ul style="list-style-type: none"> - posjet Narodnoj knjižnici i čitaonici „Napredak“ - posjet školskoj knjižnici - uređenje kutića početnog čitanja i pisanja i društvenih igara - kako čuvamo naše zdravlje - igre u centru liječnika - posjet Domu zdravlja - prigodno uređenje prostora - uskršnja radionica - djelatnosti vezane uz bitnu zadaću na ekološku osjetljivost - praktične aktivnosti: sadnja cvijeća, uređenje okoliša... - likovne aktivnosti: naša planeta Zemlja - skupljanje, razvrstavanje i recikliranje staroga papira - razvrstavanje otpada
svibanj	<ul style="list-style-type: none"> • 12. svibnja – Majčin dan • 15. svibnja – Međunarodni dan obitelji 	<ul style="list-style-type: none"> - pjesmice, priče na temu majka - likovne aktivnosti „Moja majka“ - izrada poklona za mamu - zajedničko druženje djece, roditelja, odgojitelja

	<ul style="list-style-type: none"> • 26. svibnja – završni program 	- ispraćaj predškole – prigodni program
--	---	---

3. MATERIJALNI UVJETI

Program se realizira u sobi dnevnog boravka cca 70 m2, koje je optimalno opremljena za djecu predškolske dobi.

Djeci su na raspolaganju i ostale prostorije škole kao blagovaonica, informatički kabinet, školska knjižnica te vanjski prostor, cca 3000 m2.

Sredstva i pomagala kojima se odgojitelj služi postoje u školi iz redovnih programa. Kvalitetna su i redovito se dopunjaju. U sobi dnevnog boravka je TV u boji, DVD, video i radio kazetofon. Dio sredstava će se sakupljati i nabavljati tijekom rada (neoblikovani i potrošni materijal).

Namještaj je funkcionalan i prilagođen dječjoj dobi, a prostor je struktuiran s nizom bogato opremljenih centara.

Odgojitelju je na raspolaganju školska knjižnica koja sadrži novija izdanja iz područja pedagogije, psihologije i metodike rada, primjerena djela dječje književnosti, enciklopedije, časopisi, CD-i i DVD-i.

Stručno usavršavanje provodit će se kroz radne dogovore, te kroz seminare, stručne skupove i skupove organizirane na razini Županije, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Agencije za odgoj i obrazovanje.

4. ODGOJNO-OBRASOVNI RAD

4.1. Cilj

Cilj odgojno obrazovnog rada je ostvariti što fleksibilniju i elastičniju organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnog procesa usmjerenog na dijete, kako bi se zadovoljile njegove razvojne i individualne potrebe i prava, imajući u vidu i potrebe djetetove obitelji i djeteta samog.

4.2. Bitne zadaće u radu s djecom

Bitne zadaće u radu s djecom usmjerene su na razvijanje:

- djetetove pozitivne slike o sebi i emocionalne stabilnosti (osobito davanjem podrške djeteta u njegovoj aktivnosti, vođenjem djeteta u prepoznavanju svojih potreba i osjećaja te njihovom slobodnom izražavanju)
- socijalne kompetencije i komunikacije (osobito stvaranjem situacija za socijalnu interakciju između odgojitelja, djece i drugih osoba u okolini, osamostaljivanjem djeteta u posebno onim aktivnostima važnima za zdravlje, sigurnost i stjecanje pozitivnih radnih navika te upoznavanje i uvažavanje posebnosti drugih)
- prirodnih oblika kretanja i cjelokupnog motoričkog razvoja djeteta (osobito orijentacije u prostoru)
- spoznajnih funkcija djeteta (osobito oblikovanje pojmove i predodžaba, razvoj predčitalačkih vještina te uočavanje i rješavanje raznovrsnih problema i zaključivanje), govora i svih oblika spontanog izražavanja djeteta (osobito širenje opsega rječnika)
- stvaralačkih mogućnosti djeteta i njegovih izražajnih sposobnosti (osobito sposobnosti uživljavanja, izmišljanja i zamišljanja)

Primarne razvojne zadaće

Primarne razvojne zadaće su uskladene s individualnim potrebama i interesom svakog djeteta, obogaćuju se specifičnim zadaćama situacijskog učenja kroz igru, doživljaje i bogate podražaje, a to su:

- osigurati zadovoljavanje djetetovih primarnih potreba
- poticati razvoj svih djetetovih sposobnosti i potencijala
- oblikovanje djetetove osobnosti u smislu jačanja pozitivne i realne slike o sebi, uočavanja i prihvaćanja međusobnih različitosti te usvajanja osnovnih moralnih vrednota kulture i tradicije kojoj dijete pripada
- stjecanje socijalnih vještina, te znanja i vještina potrebnih za djetetov daljnji razvoj
- pristupiti djetetu i njegovu cijelovitom razvoju na otvoren integriran način učenja, kroz raznovrsne, mnogobrojne i svakodnevno dostupne poticaje
- pratiti i poticati raznovrsnost i rast djetetova interesa u odnosu na prostor, socijalno okruženje i fleksibilnu organizaciju vremena
- omogućiti djetetu da kroz igru a u skladu sa svojim potrebama i interesom razvija senzibilitet za jezik i njegov fonološki sustav

- buditi interes za druge ljude s različitom kulturom, tradicijom i različitim govornim izrazom
- bogatiti govornu komunikaciju uz govor tijela, mimike, pokreta
- poticati djetetovu samoaktivnost i interes za slušanjem, usvajanjem i razumijevanjem činjenica
- prepoznavanje i zadovoljavanje posebnih potreba djeteta
- uključivanje roditelja u sve aktivnosti za koje pokažu interes zajednička druženja i aktivnosti u skupini i na nivou vrtića, raznovrsne radionice, svakodnevne aktivnosti s djecom, evaluacija rada...)

Realizacija odgojno-obrazovnog rada polazit će od potreba i interesa djece uz uvažavanje osnovnih zadaća, sadržaja i aktivnosti određene dobne odgojne skupine.

POTREBE	OSNOVNE ZADAĆE I AKTIVNOSTI	UVJETI
Potreba za hranom, tekućinom, zrakom, kretanjem, igrom i boravkom na zraku	Priprema za prilagodbeni period djece, korištenje saznanja o djetetu iz roditeljskog doma za ponašanje djeteta u skupini, usklađivanje i podržavanje roditeljskog i odgojiteljevog djelovanja na dijete, osiguravanje uvjeta za zadovoljavanje potreba za kretanjem i boravkom na zraku, suradnja odgojitelja sa svim koji sudjeluju u organizaciji predškole	Prilagodba prostora za boravak djece, inicijalni intervjuji, praćenje stručne literature, nabava adekvatne opreme, fleksibilni dnevni odmor, razmjena iskustva

Potrebe za sigurnošću	Educiranje i razvijanje vještine za kvalitetnu suradnju s roditeljima i komunikaciju s djetetom, stalnost odgojitelja u odgojnoj grupi, motiviranje roditelja za sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu, individualni pristup djetetu, slanje pozitivnih poruka djetetu, interakcija roditelj-dijete, dijete-roditelj, odgojitelj-roditelj	Edukacija i vještina za kvalitetnu suradnju s roditeljima, oplemenjivanje prostora, praćenje stručne literature, suradnja
Potreba za ljubavlju, nježnošću i pripadanjem	Tjelesni kontakt odgojitelj-dijete, individualni pristup djetetu, razumijevanje raspoloženja djeteta i roditelja, osjetljivost na brige djeteta i roditelja	Materijalna priprema odgojitelja, adekvatna oprema, stručna literatura
Potreba za samostalnosti i samopouzdanjem	Stvaranje ozračja prihvaćenosti i isticanje pozitivnih osobina djeteta, omogućiti djetetu zajedničko dogovaranje, poticanje razvoja pozitivne slike o sebi, poticanje međusobne komunikacije, poticanje na samostalno izvođenje aktivnosti	Slikovni materijal, foto materijal, likovni materijal, neoblikovani materijal, šetnje, promatranje prirodnih pojava, uređenje okoliša, završne svečanosti
Potreba za samorealizacijom, kreativnošću, stvaralačkim odnosom prema sebi i drugima	Razvoj sposobnosti procjene socijalno prihvatljivog i neprihvatljivog ponašanja, razvoj suosjećanja s drugima, pomaganje prijateljima, spoznaje o prirodnim pojavama, društvenim zbivanjima, te	Osiguravanje adekvatnih sredstava za rad, praćenje napredovanja djece, organiziranje posjeta i izleta djece, zapažanje o provedenim

	materijalnim i duhovnim dobrima, samostalno komuniciranje i grafičko izražavanje, planiranje, realiziranje i praćenje aktivnosti iz ekologije, intenziviranje aktivnosti iz prometnog odgoja	aktivnostima, završne svečanosti
--	--	----------------------------------

Sve zadaće i aktivnosti ostvarit će se u sedam grupa aktivnosti programskog usmjeravanja odgoja i obrazovanja predškolske dobi:

1. životno praktične i radne navike vezane uz biološke potrebe: njega djeteta, svlačenje, oblačenje, samoposluživanje, kućni poslovi, njega biljaka i životinja, izrada predmeta i igračaka i dr.,
2. razine igre – funkcionalne, simboličke, igre građenja i konstruiranja, igre s pravilima,
3. društvene i društveno-zabavne, druženja više djece i odraslih, zabave, svečanosti, šetnje i dr.,
4. umjetničko promatranje, slušanje, interpretacija umjetničkih tvorevina, slikovnica, likovnih, književnih, glazbenih, scenskih, filmskih i drugih djela,
5. raznovrsno izražavanje i stvaranje – pjevanje, sviranje, crtanje, slikanje, modeliranje, građenje, govorno-scensko izražavanje, izražavanje cjelokupnom motorikom, plesanje i drugo,
6. istraživačko-spozajne – istraživačko manipuliranje predmeta, promatranje, upoznavanje nečega ili nekoga, šetnje, posjeti, susreti s ljudima različitih zanimanja,
7. specifične aktivnosti s kretanjem – tjelesno vježbanje i drugo

4.4. Aktivnosti i zadaće voditelja programa

- promicanje društvenosti, postojanosti, marljivosti i samostalnosti omogućavajući mnoge poticajne, motivirajuće aktivnosti, ohrabrujući individualne odabire, osiguravajući djeci dostatno vremena za pojedine aktivnosti
- poticanje razvoja dječje svijesti i samosavladavanja i to pozitivnim tehnikama vođenja: postavljanje jasnih ograničenja na pozitivan način, uključivanje djece u

- uspostavljanje pravila društvenog života i u rješavanje problema, preusmjeravanje djece na prihvatljive aktivnosti
- prepoznaje znakove prekomjernog uzbuđenja kada djeca pretjeraju u jurnjavi, kada pokušavaju druge povrijediti i sl. i osigurava im alternativnu smirujuću aktivnost
 - ograničavanje ili sprečavanje pretjerane izloženosti podražajima kao što su uzbuđenje, zastrašivanje ili uznemiravanje stvarnim ili izmišljenim događajima. Ako se takvi događaju zbiju, odgojitelj pomaže djeci nositi se s uzbuđenjem ili strahom, te izraziti osjećaje.
 - osiguravanje vremena i provođenje različite aktivnosti za djecu kako bi razvila jezične i govorne sposobnosti: promatranje, razgovor, čitanje ili slušanje visokokvalitetne dječje književnosti i rasprava o tom, crtanje i razgovor o vlastitim aktivnostima, razmišljanjima i osjećajima, planiranje i provedba projekata i stvaranje liste stupnjeva koje treba slijediti da bi se projekt ostvario, razgovor s različitim ljudima, izrada slikovnice, slušanje snimki ili gledanje visokokvalitetnih dječjih filmova i sl.

4.5. Posebne razvojne zadaće

1. Senzibilizirati odgojne djelatnike u cilju razvijanja jasne orijentacije u području odgoja za ljudska prava čija su temeljne prepostavke uspješnosti:
 - usmjerenost na dijete, a ne strogo oblikovani program,
 - pedagoški oblikovana i poticajna okolina,
 - cjelovitost u pristupu djetetu,
 - interdisciplinarnost u pristupu sadržajima odgoja za ljudska prava,
 - afirmacija životnih vrijednosti,
 - usmjerenost na razvijanje vještina potrebnih za život u demokratskoj zajednici
2. Voditi brigu da organizacijski i materijalni uvjeti budu u ulozi zadovoljavanja potreba djece kako bi se osigurali uvjeti za pun razvoj svih aktualnih i potencijalnih funkcija i sposobnosti
3. Zadovoljavanje osnovnih tjelesno-zdravstvenih potreba djece kao preduvjeta razvoja u cjelini prioritetno je usmjerenje u odgoju djece.
Posebna pozornost će se posvećivati slijedećim aspektima:
 - njegovanje zdravih stilova života,

- svakodnevnim tjelesnim aktivnostima djece,
 - boravku djece na zraku,
 - zdravstveno-stomatološkom odgoju.
4. Unapređivati odgojno-obrazovni rad sa djecom primjenom rada na projektu kao posebnog didaktičkog oblika rada.
 5. Kontinuirano raditi na razvoju ekološke svijesti djece unošenjem novih poticaja, aktivnosti i sadržaja u odgojno-obrazovni rad kako bi pridonosili poboljšanju kvalitete ljudskog života.
 6. Raditi na provođenju i unapređivanju programa prometnog odgoja kako bi djeca bila pravovremeno informirana i sigurna u prometu.
 7. Posebnu pozornost i nadalje posvećivati poticanju likovnog stvaralaštva djece, uvoditi u rad nove materijale i tehnike.
 8. Poticati i podržavati glazbenu osjetljivost, te razvijati ljubav prema pokretu po glazbi.
 9. Poticati i razvijati govorno izražavanje djece putem scenske lutke i slikovnice kao vizualnih medija u komunikaciji.
 10. Pratiti i unapređivati djelotvorne oblike komunikacije i interakcije na svim relacijama.
 11. Potaknuti mogućnost otvaranja Predškole okruženju i većeg sudjelovanja tog okruženja u životu djece (izleti, posjeti).
 12. Razvijati posebne, specijalizirane i interesne programe s ciljem poticanja razvoja pojedinih djetetovih sposobnosti.
 13. Razvijati i njegovati partnerstvo i suradnju s roditeljima osmišljanjem novih oblika suradnje integrirajući ih u postojeća iskustva i znanja.

5. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE

5. 1. Zadaci:

- 1. Osigurati uvjete za pravovremeno zadovoljavanje potreba djeteta /nositelji i suradnici: ravnatelj i stručni suradnik**
 - organizacija rada zaposlenika
 - osiguranje adekvatnih uvjeta, sredstava i pribora za rad
- 2. Upoznati ritam života djeteta u obitelji/nositelj: odgojitelj**
 - podatci iz incijalnih upitnika roditelja

- individualni razgovor sa svakim roditeljom

3. Pravovremeno ponuditi djetetu funkcionalnu djelatnost koja će zadovoljiti njegovu aktualnu potrebu /nositelji: odgojitelji, stručni radnik

- prilagođavanje ritma stvarnim potrebama djeteta
- praćenje ritma – života djeteta u predškoli

4. U periodu prilagodbe djeteta poštivati rituale njege i zadovoljavanja primarnih potreba/nositelj: odgojitelj

- osigurati adekvatne uvjete za aktivnost, odmor, igru
- konzultacije s roditeljima
- kontinuirano pratiti potrebu djeteta za različitim vrstama aktivnosti i njihovim trajanjem
- razvijati kulturno-higijenske navike djece i samostalnost u brizi za sebe i svoj prostor
- poticati praktične aktivnosti vezane uz higijenu i zdravlje djeteta, higijenu prostora igre, edukacija o zdravom načinu života

5. U različito doba trajanja programa predškole nuditi djetetu poticaje za statične i dinamične aktivnosti / nositelj: odgojitelj

6. Odabratи one aktivnosti koje će pravovremeno i stimulativno djelovati na razvoj djeteta i zadovoljiti njegove potrebe i interesе/nositelj: odgojitelj

Zadovoljavanje potreba djeteta za boravkom na zraku/nositelj: odgojitelj

a) Svakodnevno s djecom provoditi različite aktivnosti na zraku

- šetnje u bližu okolicu
- igre u parku i na dječjem igralištu

b) Boravak na zraku prilagoditi vremenskim uvjetima

- pravilan odabir mjesta i duljine boravka na zraku
- adekvatan odabir odjeće i obuće

6. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Program će realizirati odgojitelj predškolske s kojim će se sklopiti ugovor o radu na određeno vrijeme.

Voditelj programa ima obvezu vođenja propisane pedagoške dokumentacije: imenik djece, evidenciju polaska, mjesecne, tjedne i dnevne planove rada, valorizaciju rada. Na kraju programa podnijet će izvješće o radu.

Voditelj programa je dužan prisustvovati svim oblicima stručnog usavršavanja u ustanovi i izvan nje. Stručno usavršavanje provodit će se kroz radne dogovore, te kroz seminare, stručne skupove i skupove organizirane na razini Županije, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Agencije za odgoj i obrazovanje.

Voditelju programa će se kontinuirano pružati stručna znanja i stalna podrška od strane defektologinje i pedagoginje Škole.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Roditelji su partneri u odgojno-obrazovnom procesu. S tim u vezi predškolu smatramo nadopunom i kvalitetnom pratnjom obiteljskog odgoja, a ne njegovom zamjenom. Osnovni zadatak nam je polagati punu pozornost na suradnju s obitelji djeteta. Zadaci su unapređivanje suradnje s djetetovom obitelji:

- primarni oblik suradnje s roditeljima treba se odvijati kroz individualne kontakte roditelja i odgojitelja
- oblici suradnje su i kontakti roditelj - stručni radnik i roditelj - ravnatelj
- održavati informativne razgovore s roditeljima
- što više raditi na otvaranju obitelji prema predškoli
- posebno u razdoblju prilagodbe omogućiti roditeljima boravak s djecom u skupini
- planirati 2 (dva) po potrebi i više roditeljskih sastanaka
- organizirati "radionice za roditelje" na određenu temu
- zajedno s roditeljima pripremiti se za svaki važniji datum koji želimo obilježiti i za bilo koju potrebu predškole gdje roditelji mogu pomoći (prikljupljanje raznih materijala, izrada raznih sredstava, plakata, izrada prigodnih ukrasa...).

8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

Za uspješnost provođenja odgojno-obrazovnog procesa iznimno je važna suradnja s vanjskim ustanovama, čime potičemo razvoj demokratskih odnosa u društvu, kako bi u tom smjeru djelovali i obitelj, predškola i škola.

- Suradnja vezana uz obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa tijekom pedagoške godine 2022./2023.:

1. Suradnja s osnovnom školom

- suradnja s defektologinjom škole u radu s djecom s teškoćama ili s djecom koja pokazuju posebnu darovitost
- suradnja s budućom učiteljicom (učiteljica koja tekuće godine vodi četvrti razred) kojoj će voditelj prenijeti zapažanja o djeci i njihovim potrebama.
- organizirat će se najmanje jedan susret roditelja i predstavnika škole gdje je voditelj predškole u ulozi medijatora
- suradnja će se također provoditi i putem provođenja kulturnih i sportskih priredbi, obilježavanja blagdana ili znamenitih datuma, tijekom održavanja Dana otvorenih vrata, Dana škole, integriranih dana, ekoloških akcija i sličnih aktivnosti

2. Suradnja s prometnim odjelom PP Hrvatska Kostajnica na provođenju prometnog odgoja

3. Suradnja s kulturnim institucijama u svrhu upoznavanja djece s raznolikošću kulturnih događanja u njihovoј okolini: Narodna knjižnica i čitaonica „Napredak“ Donji Kukuruzari, KUD Donji Kukuruzari

- 4. U svrhu očuvanja psihofizičkog zdravlja djece surađivat će se s Domom zdravlja
- 5. Suradnja sa župnim uredom
- 6. Suradnja s raznim udrugama
- 7. U svrhu prezentacije aktualnih potreba i problema, te dostignuća u radu surađivat će se s Općinom Donji Kukuruzari
- 8. Komunikacija s medijima
- 9. Suradnja s ciljem podizanja odgojno-obrazovnog procesa i stručnog rada predškole:
 - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Uprava za predškolski odgoj i osnovno obrazovanje
 - Agencija za odgoj i obrazovanje

- Sisačko-moslavačka županija Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport, mlađe i civilno društvo

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

- odgojitelji će pratiti razvoj djeteta i ostvarivanje programa vođenjem propisane pedagoške dokumentacije (Matična knjiga djece, Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine, Imenik djece, Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada, Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada, Program stručnog usavršavanja, Dosje djeteta s posebnim potrebama Knjiga zapisnika) i dodatne pedagoške dokumentacije (foto i video zapisi, mape s radovima djece, posebne bilješke i praćenja djece, suradnja s roditeljima)
- samoprocjene odgojitelja o pojedinim aspektima rada, po bitnim zadacima (grupno ozračje, sociometrija, realizacija aktivnosti, ostvarenost razvojnih zadaća, itd....)
- indikatori postignuća bit će: individualni napredak djeteta u svim područjima razvoja, povećan interes i motivacija djeteta za polazak u školu te dobri rezultati testiranja prilikom upisa
- praćenje i vrednovanje programa provodit će se u suradnji sa stručnim suradnikom pedagogom koji će proučavanjem pedagoške dokumentacije odgojitelja i vođenjem vlastite pedagoške dokumentacije te neposrednim uvidom u rad sustavno i kontinuirano pratiti i analizirati ostvarivanje Programa
- na kraju školske godine sastavit će se Izvješće o programu kojim će se analizirati rad i dati smjernice za poboljšanje u sljedećoj školskoj godini
- na kraju programa organizira se obvezno zajedničko druženje djece, roditelja i voditelja programa. Tu se prezentira dio ostvarenog programa, ekspresija doživljaja djeteta onim sredstvima izražavanja u kojima je ono najbolje. Djeca sama kreiraju program, odabiru hoće li pjevati, pričati, dramatizirati, plesati kako bi pokazala svoja znanja i vještine. Prezentacija programa moguća je i putem foto-zapisa kada djeca i roditelji zajednički gledaju i komentiraju aktivnosti-igre djece.

10. FINANCIRANJE PROGRAMA

Ekomska cijena programa predškole utvrđuje se Financijskim planom predškole. Cjelokupan iznos predškole financira jedinica lokalne samouprave u ovom slučaju Općina Donji Kukuruzari. i Općina Majur. Sredstva će biti utrošena za plaću i prijevoz djelatnika i potreban didaktički materijal.

11. ZAKLJUČAK

Cilj programa predškole je rad s djecom koncipirati tako da se s obzirom na psihofizičke osobine predškolaca stvore najpovoljniji uvjeti u različitim razvojnim područjima (tjelesnom, emocionalnom, socijalnom i intelektualnom) koji će doprinijeti sazrijevanju i razvoju djeteta kao cjelovite i dinamične osobnosti koja je u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem.

Program je namijenjen djeci u godini prije polaska u osnovnu školu, koja nisu uključena ni u jedan drugi program predškolskog odgoja i naobrazbe, što je jedna od njegovih najvećih vrijednosti.

Program će se ostvarivati u popodnevnim satima (od 13.00 do 16.00 sati) u prostorima Osnovne škole Katarina Zrinska Mečenčani u dnevnom trajanju od 3 sata. Trajanje programa je 150 sati, a provoditi će se u razdoblju od 13. ožujka 2023. godine do 29. svibnja 2023. godine. Program će pohađati jedna skupina djece od 5,5 godina do polaska u osnovnu školu. Program predškole ostvarivati će se uz korištenje namjenske, standardizirane osnovne i didaktičke opreme primjerene ovoj dobi djece te funkcionalne u odnosu na njihove aktivnosti, igre i učenje. Cjelokupni ustroj programa je prilagođen potrebama i pravima djeteta.

Program je objedinjen tako da se učenje djece u svim razvojnim područjima prvenstveno odvija putem igre, tema i projekata, koje odgojitelj planira i koji odražavaju dječje potrebe, interes i prijedloge. Odgojitelj obogaćuje dječje iskustvo proširujući ideje djece, odgovarajući na njihova pitanja, uključujući ih u razgovor i potičući ih na razmišljanje.

Aktivnosti kroz igru i učenje osiguravaju djeci mogućnosti planiranja, crtanja i raspravljanja o onome što rade, korištenje knjiga i drugih materijala iz kojih će dobiti potrebne informacije, suradnje s drugom djecom i učenje kroz činjenice u osmišljenom kontekstu.

Za uspješnost provođenja odgojno-obrazovnog procesa surađivat ćemo s roditeljima pri čemu ćemo im pružiti mogućnost da budu aktivni sudionici u odabranim aktivnostima, promatrači, pomagači, suradnici u igri s djecom ili u radionicama za djecu i roditelje što će svakako pridonijeti jačanju njihovih roditeljskih kompetencija u ovom važnom razdoblju osnaživanja djeteta za nadolazeće izazove koji ih očekuju u osnovnoj školi.

Suradnju ćemo također provoditi s vanjskim ustanovama gdje najviše ističemo suradnju s osnovnom školom čime potičemo razvoj demokratskih odnosa u društvu, kako bi u tom smjeru djelovali i obitelj, predškola i škola.

Na kraju programa organizirat ćemo obvezno zajedničko druženje djece, roditelja i voditelja programa gdje ćemo prezentirati dio ostvarenog programa kroz ekspresiju doživljaja djece čiji će nam uspjeh i napredak biti najvažniji pokazatelj uspješnosti našeg rada.

Ravnateljica:
Svetlana Tufeković, prof.

12. PRILOG

12.1 Obrasci za praćenje i vrednovanje programa

12.1.1 Materijalna sredstva najkorisnija za poboljšanje kvalitete odgojno-obrazovnog rada

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Predškolska									

NAJVIŠE (2) OSREDNJE (1) MALO (0)
a. namještaj za razne vrste kutića
b. ostala osnovna materijalna oprema-namještaj i sl.
c. kocke za slaganje
d. stručna literatura
e. slikovnice i literatura za djecu
f. športski rekviziti i sprave za igrališta
g. ostale vrste konstruktivnih igračaki, potrošni materijal
h. neoblikovani didaktički materijal
i. ostalo

12.1.2 Procjena učinkovitosti programa odgojno-obrazovnog rada

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D
Predškolska				

ZADOVOLJAVAĆE (2) UGLAVNOM ZADOVOLJAVAĆE (1) NEZADOVOLJAVAĆE (0)
a. razvojno primjerenu praksu-usmjerenost na dijete i grupu djece
b učenje kroz igru
c. individualizirano učenje
d. slobodu i kreativnost djece

12.1.3 Okruženje za učenje djeteta tijekom godine

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C
Predškolska			

VRLO ČESTO (2) ČESTO (1) RIJETKO (0)
a. raznoliko b bogato c. estetski oblikovano

12.1.4 Učinkovitost okruženja za učenje

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D
Predškolska				

VRLO ČESTO (2) ČESTO (1) RIJETKO (0)
a. poticajno za promjenu b poticajno za istraživanje c. poticajno za učenje d. poticajno za kreativnost

12.1.5 Najkorisniji centri aktivnosti za realizaciju razvojnih zadaća

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Predškolska										

VRLO ČESTO (2) ČESTO (1) RIJETKO (0)
a. obiteljski centar b. centar građenja c. centar društvenih igara d. likovni centar e. dramsko scenski centar f. istraživački centar prirode g. istraživački centar s neoblikovanim materijalom h. centar početnog čitanja i pisanja i. glazbeni centar j. neki drugi

12.1.6 Utjecaj prostorne organizacije na interakciju djece međusobno te djece i odgajatelja

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C
Predškolska			

NAJVIŠE (2) OSREDNJE (1) MALO (0)
a. interakcija djece međusobno b. interakcija djece i odgajatelja c.interakcija odgajatelja međusobno

12.1.7. Uloga odgajatelja kao istraživača, demokratskog vode i kontrolora

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C
Predškolska			

VRLO ČESTO (2) ČESTO (1) RIJETKO (0)
a. kao istraživača b. kao demokratskog vođe c. kao kontrolora

12.1.8 Korišteni izvori za planiranje odgojno-obrazovnog rada

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D	E	F
Predškolska						

VRLO ČESTO (2) ČESTO (1) RIJETKO (0)
a. stručnu pedagošku-psihološku literaturu b. dječju poeziju i beletristiku c. dječje enciklopedije d. dobivene priloge (pedagog) e. priloge iz kvalitetnih planova f. neke druge

12.1.9 Stručno usavršavanje odgajatelja

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C
Predškolska			

NAJVIŠE (2) OSREDNJE (1) MALO(0)
a. stručni seminari b. radionice c. predavanje

12.1.10 Zaštita i unapređivanje okoliša

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D	E	F
Predškolska						

IZRAZITO ČESTO (3) DOVOLJNO (2) U MANJOJ MJERI (1) NIMALO (0)
--

- a. racionalno korištenje materijala
- b. korist prirodnih zdravih materijala
- c. odlaganje otpada
- d. čuvanje uporabnih predmeta
- e. zaštita biljnog i životinjskog svijeta
- f. briga za održivi razvoj

12.1.11. Sadržaji koji se odnose na neposrednu zaštitu vlastitog zdravlja

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D	E	F
Predškolska						

IZRAZITO ČESTO (3) DOVOLJNO (2) U MANJOJ MJERI (1) NIMALO (0)

- a. zdrava prehrana
- b. održavanje osobne higijene
- c. pravilno oblaćenje i obuvanje
- d. odmor i opuštanje
- e. razvoj lokomotornog sistema
- f. djelovanje na psihičku stabilnost kroz zadovoljstvo u vlastitim aktivnostima, aktualizaciju sposobnosti i svih kreativnih snaga djeteta

12.1.12 Sadržaji koji razvijaju sposobnost zaštite vlastitog zdravlja u interakciji s okolinom

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D
Predškolska				

IZRAZITO ČESTO (3) DOVOLJNO (2) U MANJOJ MJERI (1) NIMALO (0)

- a. održavanje higijene životne okoline
- b. izbjegavanje štetnih faktora fizičke okoline
- c. korištenje elemenata okoline koji pomažu jačanju zdravlja
- d. poticanje djeteta na razvoj zdravih odnosa sa socijalnom okolinom

12.1.13 Odnos prema uporabnim i drugim predmetima

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D
Predškolska				

IZRAZITO ČESTO (3) DOVOLJNO (2) U MANJOJ MJERI (1) NIMALO (0)

- a. racionalno korištenje materijala i razvoj sposobnosti za raznoliku upotrebu istih
- b. usmjeravanje na korištenje prirodnih, zdravih materijala
- c. odlaganje otpada na odgovarajuća mjesta, korisna upotreba pojedinog otpada, odvojeno odlaganje
- d. čuvanje uporabnih predmeta pravilnim rukovanjem, odlaganjem i zaštitom

12.1.14 Prava djeteta

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D	E
Predškolska					

IZRAZITO ČESTO (3) DOVOLJNO (2) U MANJOJ MJERI (1) NIMALO (0)

- a. pravo na zdravstvenu zaštitu
- b. pravo na razvoj
- c. pravo na odgoj i obrazovanje
- d. pravo na slobodan izbor aktivnosti i suigrača
- e. slobodan odabir izražavanja
- f. pravo na igru kao metodu učenja, pregovaranja, dogovaranja

12. 2. 1. Suradnja s roditeljima

12.2.1.1 Oblici suradnje s roditeljima

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D	E
Predškolska					

VRLO ČESTO (2) ČESTO (1) RIJETKO (0)

- a. svakodnevna komunikacija
- b. kutići za roditelje
- c. roditelji u programu
- d. roditeljski sastanci
- e. nešto drugo

12.2.1.2 Sadržaj suradnje s roditeljima

ODGOJNA SKUPINA	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Predškolska										

VRLO ČESTO (2) ČESTO (1) RIJETKO (0)

- a. zdravlje djeteta
- b. sigurnost djeteta
- c. prehrana djeteta
- d. tjelesni razvoj
- e. društveno-emocionalni razvoj
- f. govorni razvoj
- g. motorički razvoj
- h. aktivnosti u radu odgojne grupe
- i. društvenih događaja
- j. događaje u vezi financiranja programa

11. LITERATURA

1. Buzan T.: Mentalne mapu za klince, Veble Zagreb 2008.
2. Čudina M.: Igrom do čitanja, Zagreb, Školska knjiga 1994.
3. Došen-Dobud, A. Malo dijete – veliki istraživač, Zagreb, Alineao, 1995.
4. Gary F. i Cumming R.: Djeca s poteškoćama u učenju, Veble Zagreb 2008.
5. Ljubetić M.: Partnerstvo obitelji, vrtića i škole, Školska knjiga 2011.
6. Markočić M.; Igrom do škole I i II, Zagreb 2008.
7. Milanović, Stričević, Maleš, Sekulić-Majurec.: Skrb za dijete i poticanje ranog razvoja u RH. Zagreb 2001.
8. Miljak, A.: Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja, Zagreb, Persona1996.,
9. Miljak A.: Življenje djece u vrtiću, Zagreb 2009.
10. Posokova I.: Zabavan jezik u slikama I igramu 1. i 2., Praktična logopedija
11. Slunjski E.: Kurikulum ranog odgoja, Školska Knjiga 2011.
12. Slunjski, E.: Stvaranje predškolskog kurikuluma, Zagreb, 2006.
13. Slunjski E.: Neobične igre neobičnim materijalima – radni listovi, Varaždin 2003.
14. Slunjski E.: Kad djeca pišu, broje, računaju..., Varaždin 2003.
15. Stevanović M.: Predškolska pedagogija, Andrameda 2003.
16. Ragnhild A. Oussoren.: Ples pisanja 1. i 2., Ostvarenje 2008.
17. Walker S. Y.: Darovita djeca, Veble Zagreb 2007.
18. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08)
19. Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN 83/01)
20. Programsko usmjerenje za rad s predškolskom djecom, Glasnik 7/8, Zagreb, Ministarstvo prosvjete i športa RH 1991.
21. Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19 i 57/22)